



# NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),  
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),  
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz  
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH220016

NAZWA  
OBSZARU Biała

## ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

## 1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH220016	<a href="#">Powrót</a>
---------------	-------------------------------	------------------------

### 1.3. Nazwa obszaru

Biała

1.4. Data opracowania 2009-03	1.5. Data aktualizacji 2014-04
----------------------------------	-----------------------------------

### 1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska  
Adres: Polska Wawelska 52/54 Warszawa 00-922  
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2004-04
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2008-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	Brak danych

Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	Nie wydano rozporządzenia
---	---------------------------

Wyjaśnienia:	Powiększenie - październik 2009 r.
--------------	------------------------------------

## 2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna  
18.2266

Szerokość geograficzna  
54.5692

2.2. Powierzchnia [ha]:

418.83

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2      Nazwa regionu

PL63	Pomorskie
------	-----------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0 %)

## 3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3160			0.96		M	C	C	C	C
7110			0.84		M	C	C	B	C
7140			2.97		M	C	C	B	C
9110			264.7		M	A	C	B	B
9130			55.66		M	B	C	B	B
9160			16.58		M	C	C	B	B
9190			0.92		M	C	C	B	C
91D0			10.85		M	C	C	B	C
91E0			10.26		M	C	C	B	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

### 3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki			Populacja na obszarze							Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
P	1386	<a href="#">Buxbaumia viridis</a>			p	40	50	i		M	B	B	A	B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

## 4. OPIS OBSZARU

### 4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	81.59
N19	17.02
N12	1.39
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

---

Obszar położony jest w strefie krawędziowej Pojezierza Kaszubskiego. Rzeźba terenu została ukształtowana przez lodowiec: falista, z lokalnymi kulminacjami moreny czołowej, miejscami urozmaicona rozcięciami erozyjnymi krawędzi wysoczyzny. Jest tu bogata sieć strumieni o charakterze górskich potoków. Teren ostoi stanowią głównie lasy. Są to przeważnie lasy bukowe i mieszane z domieszką buka. W najwyższych położonych fragmentach strefy krawędziowej wysoczyzny dominują buczyny kwaśne. Są także płaty żyznej buczyny, płaty kwaśnej dąbrowy i grądu subatlantyckiego oraz łągu, nawiązującego do łągu podgórskiego. Ostoja obejmuje także niewielkie powierzchniowo torfowisko wysokie i przejściowe z fitocenozą boru bagiennego i brzeziny bagiennnej. Torfowisko jest chronione w formie rezerwatu przyrody "Lewice". Fragment leśnego terenu, z wyżynnym grodziskiem średniowiecznym, jest chroniony w rezerwacie "Gałęśna Góra". W dolinie erozyjnej, schodzącej od strony szosy Sopieszynado Wejherowa, występuje bogata populacja mchu - bezlistu okrywowego *Buxbaumia viridis*, rosnącego tu głównie na murszejącym drewnie.

#### 4.2. Jakość i znaczenie

##### 3160 -1 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne

Zbiornik ma charakter jeziora dystroficznego z rozwijającą się w strefie brzegowej roślinnością torfotwórczą tworzącą mszary torfowcowe nasuwające się od brzegów na tafle zbiornika. Fizjonomia i struktura zbiorowisk roślinnych oraz stwierdzona dynamika roślinności odpowiada charakterystyce siedliska 3160. W jeziorze stwierdzono występowanie gatunków reprezentatywnych identyfikatorów fitosocjologicznych siedliska. W strefie otwartego lustra wody występują fitocenozy grążela żółtego i grzybieni białych *Nupharo-Nymphaeetum*. W strefie brzegowej zbiornika są obecne fitocenozy ze związku *Sphagno-Utricularion* oraz tworzą się na drodze naturalnej sukcesji ekologicznej fitocenozy *Sphagno-Caricetum rostratae*, zbiorowiska z *Calla palustris* i *Comarum palustre*, wyodrębnione, jako oddzielny typ siedliska 7140-1.

##### Uzasadnienie Ocena

Reprezentatywność C - Zajęty procent pow. wynosi 0,23; lecz typowość wykształcenia siedliska na rozpatrywanym obszarze określono jako znaczącą na podstawie materiałów zamieszczonych w PZO obszaru Biała (BULiGI, 2011).

Względna powierzchnia C - Poniżej 2% w odniesieniu do powierzchni siedliska w kraju (wartość szacunkowa).

Stan zachowania C:

Stopień zachowania struktury: II - dobrze zachowana

Stopień zachowania funkcji: III - średnie lub słabe perspektywy

Możliwość renaturyzacji/odtworzenia: III - trudna lub wręcz niemożliwa

Dane na podstawie których dokonano oceny zawarte zostały w PZO obszaru Biała (BULiGI, 2011)

Ocena ogólna Na podstawie powyższych kryteriów oraz przesłanek zawartych w PZO obszaru Biała (BULiGI, 2011) nadano ocenę ogólną: C

##### 7110-1 - torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)

Siedlisko 7110-1 zajmuje znaczne powierzchnie w rezerwacie Lewice, lecz w skali obszaru jest to zaledwie 0,20%. Reprezentowane jest przez zespół torfowca magellańskiego *Sphagnetum magellaniei*, występującego w wariacie typowym i w wariacie z sosną, która zwykle zamiera w fazie podrostu. W siedlisku tym skupiają się liczne stanowiska gatunków rzadkich i chronionych, m in. *Ledum palustre*, *Erica tetralix* i bogata bryoflora, składająca się głównie z oligotroficznych taksonów z rodzaju *Sphagnum*. Pod względem przestrzennym siedlisko 7110-1 występuje w płynnej mozaice z siedliskiem 7140-1, zajmując centralną część torfowiska. Przy obrzeżach obserwuje się płynne przejście do sosnowego boru bagiennego *Vaccinio uliginosi-Pinetum* - siedliska 9100-2, które jest kolejnym etapem sukcesji na torfowiskach wysokich.

Stan siedliska nie budzi zastrzeżeń. Nie zaobserwowano zniekształceń antropogenicznych. Przywrócone dzięki wybudowaniu zastawki warunki hydrologiczne zapewniają ograniczenie procesów sukcesyjnych do tempa naturalnego.

##### Uzasadnienie

Reprezentatywność C - Zajęty procent pow. wynosi 0,20; lecz typowość wykształcenia siedliska na rozpatrywanym obszarze określono jako co najmniej znaczącą na podstawie materiałów zamieszczonych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011).

Względna powierzchnia C - Poniżej 2% w odniesieniu do powierzchni siedliska w kraju (wartość szacunkowa)

Stan zachowania B:

Stopień zachowania struktury: II - dobrze zachowana

Stopień zachowania funkcji: II- dobre

Możliwość renaturyzacji/odtworzenia: II - możliwa przy średnim nakładzie sił i środków

Dane na podstawie których dokonano oceny zawarte zostały w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011)

Ocena ogólna - Na podstawie powyższych kryteriów oraz przesłanek zawartych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011) nadano ocenę ogólną: C

7140 - 1 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska na niżu

Siedliska 7140-1 - torfowiska przejściowe i trzęsawiska na niżu, wykształciły się na badanym obszarze zarówno w śródleśnych bezodpływowych nieckach, ze stagnującą wodą jak i w obrębie strefy brzegowej dystroficznego zbiornika wodnego. Edyfikatorem siedliska są mezotroficzne fitocenozy bagienne identyfikowane, jako zbiorowiska z *Calla palustris*, *Comarum palustre* (= *Potentilla palustris*), *Eriophoro angustifolii-Sphagnetum* i zajmujący największe powierzchnie *Sphagno-Caricetum rostratae*. W okrajkach torfowisk dominują fitocenozy z *Calla palustris* i *Comarum palustre*, tworząc wąski pierścień otaczający zespoły *Sphagno-Caricetum rostratae* i *Eriophoro angustifolii-Sphagnetum*. Tworząca się warstwa krzewów ma małe pokrycie. Stan siedliska 7140-1 na stanowiskach gdzie wykształciły się większe ich płaty jest właściwy i przy zachowaniu obecnych warunków hydrologicznych rokujący dobre rezultaty ich ochrony na przestrzeni najbliższych dziesięcioleci. Stan pozostałych płatów torfowisk przejściowych jest zły. Wynika to z ich izolacji, niewielkiej powierzchni i związanej z tym podatności na oddziaływanie prowadzonej wokół nich gospodarki leśnej. Parametrami wpływającymi na obniżenie oceny specyficznej struktury i funkcji siedliska na tych stanowiskach były: zniszczenia struktury przestrzennej, zniekształcenia wynikające z antropopresji. Warunki hydrologiczne w ich przypadku odbiegają od optymalnych.

Uzasadnienie

Reprezentatywność C - Zajęty procent pow. wynosi 0,71; lecz typowość wykształcenia siedliska na rozpatrywanym obszarze określono jako co najmniej znaczącą na podstawie materiałów zamieszczonych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011).

Względna powierzchnia C - Poniżej 2% w odniesieniu do powierzchni siedliska w kraju (wartość szacunkowa)

Stan zachowania B:

Stopień zachowania struktury: II - dobrze zachowana

Stopień zachowania funkcji: II- dobre

Możliwość renaturyzacji/odtworzenia: III - trudna lub wręcz niemożliwa

Dane na podstawie których dokonano oceny zawarte zostały w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011).

Ocena ogólna Na podstawie powyższych kryteriów oraz przesłanek zawartych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011) nadano ocenę ogólną: C

9110 - 1 Kwaśna buczyna niżowa (*Luzulo pilosae-Fagetum*)

W granicach obszaru PLH220016 "Biała" siedlisko kwaśnej buczyny niżowej 9110-1 dominuje na silnie urozmaiconych wzgórzach morenowych. Na znacznych powierzchniach w drzewostanie bukowym obecne są gatunki obce siedliskowo i geograficznie. Spośród nich największe znaczenie mają: sosna pospolita *Pinus sylvestris*, świerk pospolity *Picea abies*. Fragmentami spotyka się w domieszce wprowadzone do uprawy modrzew europejski *Larix decidua* i dąglezję zieloną *Pseudotsuga menziesii*. Znaczny miejscami udział drzew iglastych w podszycie wpływa negatywnie na zachowanie siedliska. Na ubogich glebach zajmowanych przez kwaśne buczyny, ściółka drzew iglastych może przyczyniać się nadmiernego zakwaszenia wierzchniej warstwy gleby i przyspieszenia procesu bielicowania. Za szczególnie negatywne należy uznać obecność obcych geograficznie dla Pomorza świerka pospolitego *Picea abies* i dąglezji zielonej *Pseudotsuga menziesii*. Gatunki te oprócz negatywnego wpływu na środowisko glebowe zmieniają również silnie reżim świetlny. O ile nie ma to większego znaczenia w sezonie letnim, to wczesną wiosną przy dużym zagęszczeniu tych gatunków mogą one znacznie pogarszać warunki świetlne flory aspektu wczesnowiosennego, a tym samym ograniczać ich liczebność. Na stanowiskach siedliska charakteryzowały się niewielką ilością martwego drewna, niewielkim wiekiem drzewostanu oraz brakiem drzew starych. Wymienione zniekształcenia wynikają z gospodarczego

użytkowania lasu. Fitocenozy są stabilne i nie wykazują oznak daleko posuniętej degeneracji. Intensywne procesy regeneracji siedliska widoczne są w płatach poddanych w przeszłości pinetyzacji. Przy obecnych uwarunkowaniach gospodarki leśnej i ochrony przyrody istnieją dobre warunki dla długookresowej ochrony kwaśnych buczyn wraz z ich naturalną różnorodnością biologiczną przy jednoczesnym ich użytkowaniu gospodarczym.

#### Uzasadnienie

Reprezentatywność A - Zajęty procent pow. wynosi 63,20; typowość wykształcenia siedliska na rozpatrywanym obszarze określono jako doskonała na podstawie materiałów zamieszczonych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011).

Względna powierzchnia C - Poniżej 2% w odniesieniu do powierzchni siedliska w kraju (wg. danych z inwent. LP 2007)

Stan zachowania B:

Stopień zachowania struktury: II - dobrze zachowana

Stopień zachowania funkcji: II - dobre

Możliwość renaturyzacji/odtworzenia: II- możliwa przy średnim nakładzie sił i środków.

Dane na podstawie których dokonano oceny zawarte zostały w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011).

Ocena ogólna Na podstawie powyższych kryteriów oraz przesłanek zawartych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011) nadano ocenę ogólną: B

#### 9130 -1 Żyzna buczyna niżowa Galio odorati-Fagetum

Na badanym obszarze żyzne buczyny niżowe charakteryzują się znaczną przewagą buka zwyczajnego *Fagus sylvatica* w drzewostanie, z mniejszym lub większym udziałem rodzimych gatunków dębów. Na wielu powierzchniach znaczny udział w drzewostanie mają gatunki drzew obce ekologicznie lub geograficznie, wprowadzone sztucznie do ekosystemu buczyn. Do najczęściej uprawianych taksonów drzewiastych w kwaśnych buczynach należą sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*, świerk pospolity *Picea abies* i modrzew europejski *Larix decidua*. Sporadycznie spotyka się daglezię zieloną *Pseudotsuga menziesii*. W części płatów ze znacznym udziałem gatunków iglastych obserwuje się zubożenie struktury gatunkowej runa. Po części wynika to zapewne ze sposobu uprawy, po części z negatywnego oddziaływania gatunków drzew szpilkowych. Za niepożądane należy uznać występowanie świerka pospolitego *Picea abies* i daglezi zielonej *Pseudotsuga menziesii*, które dobrze się odnawiają i przy nadmiernej liczebności mogą znacznie modyfikować warunki świetlne, pogarszając warunki bytowania i w konsekwencji eliminując gatunki aspektu wczesnowiosennego. Dominują na nich drzewostany użytkowane gospodarczo. Zwarcie podszytu jest zróżnicowane, od umiarkowanego po pełne, co najprawdopodobniej jest wyrazem fluktuacyjnych zmian zachodzących w buczynach. Na badanym obszarze żyzne buczyny niżowe wykazują zróżnicowanie syn taksonomiczne, wynikające z uwarunkowań abiotycznych.

Można wyróżnić trzy podzespoły: typowy - z licznym udziałem geofitów i bylin dwuliściennych, oraz kostrzewy i śmiałkowi występujące na uboższych i słabiej uwilgotnionych. Stan ochrony siedliska na większości badanych powierzchni został oceniony, jako zły. Podstawowymi parametrami wpływającymi na obniżenie oceny na większości stanowisk były: udział w drzewostanie i podszycie gatunków obcych geograficznie i ekologicznie oraz obecność inwazyjnych gatunków obcych w podszycie i runie. Siedliska na stanowiskach charakteryzowały się zasadniczo również niewielką ilością martwego drewna, niewielkim wiekiem drzewostanu oraz brakiem drzew starych. Większość rozbieżności obecnego stanu siedlisk z stanem referencyjnym wynika z gospodarczego użytkowania lasu. Fitocenozy są stabilne, ale wykształcone w postaci niewielkich płatów. Dominują w nich procesy regeneracji po zniekształceniach wywołanych gospodarką leśną. Obecne są płaty silnie zdegenerowane w wyniku pinetyzacji. Zdiagnozowany stan ochrony siedlisk jest możliwy do poprawy poprzez modyfikację wybranych praktyk leśnych i właściwe ukierunkowanie gospodarowania obszarami zajęтыми przez siedliska.

#### Uzasadnienie

Reprezentatywność B - Zajęty procent pow. wynosi 13,29; typowość wykształcenia siedliska na rozpatrywanym obszarze określono jako dobrą na podstawie materiałów zamieszczonych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011).

Względna Poniżej C - 2% w odniesieniu do powierzchni siedliska w kraju (wg. danych z powierzchnia inwent. LP 2007)

Stan zachowania B:

Stopień zachowania struktury: III - średnio zachowana lub zdegradowana struktura

Stopień zachowania funkcji: II- dobre

Możliwość renaturyzacji/odtworzenia: II - możliwa przy średnim nakładzie sił i środków

Dane na podstawie których dokonano oceny zawarte zostały w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011)

Ocena ogólna Na podstawie powyższych kryteriów oraz przesłanek zawartych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011) nadano ocenę ogólną: B

9160 - 1 Grąd subatlantycki

Na badanym obszarze stwierdzono występowanie powierzchni siedliska 9160-1, zdiagnozowanych na podstawie występowania zespołu grądu subatlantyckiego *Stellario-Carpinetum*. Areal grądów subatlantyckich ograniczony jest do niższych położonych terenów wysoczyzny morenowej, gdzie z reguły panują warunki hydrologiczne niekorzystne dla buka, dzięki czemu inne gatunki liściaste takie jak grab pospolity *Carpinus betulus*, dąb szypułkowy *Quercus robur*, dąb bezszypułkowy *Quercus petraea*, lipa drobnolistna *Tilia cordata*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, klon pospolity *Acer platanoides* i olsza czarna *Alnus glutinosa* wygrywają z nim konkurencję i tworzą wielogatunkowy drzewostan liściasty. Na podstawie badań terenowych stwierdzono, iż fitocenozy grądowe na badanym obszarze są słabo wykształcone lub silnie zniekształcone wskutek prowadzonej gospodarki leśnej, promującej gatunki bardziej wartościowe ekonomicznie, a niebędące typowymi składnikami grądów. Większość drzewostanów jest młoda, z nadmiernym udziałem buka zwyczajnego *Fagus sylvatica* oraz obecnością gatunków obcych ekologicznie, takich jak sosna zwyczajna *Pinus sylvestris* i świerk pospolity *Picea abies*. Za szczególnie negatywne należy uznać występowanie świerka, który oprócz złego oddziaływania na środowisko glebowe, stwarza również całoroczny silny reżim świetlny, mogący powodować ustępowanie gatunków aspektu wczesnowiosennego. Głównymi parametrami wpływającymi na obniżenie oceny na większości stanowisk były: udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesno-sukcesyjnych), udział graba, odbiegająca od referencyjnych kombinacja florystyczna runa, udział gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie, obecność ekspansywnych gatunków obcych w podsycie i runie. Większość z powierzchni siedlisk charakteryzowało się również niewielką ilością martwego drewna, niewielkim wiekiem drzewostanu oraz brakiem drzew starych. Zdiagnozowany zły stan siedlisk wymaga długofalowych działań zmierzających do poprawienia obecnej sytuacji. Kondycja płatów siedliska stwarza możliwości do ich renaturalizacji.

Uzasadnienie

Reprezentatywność C - Zajęty procent pow. wynosi 3,96; typowość wykształcenia siedliska na rozpatrywanym obszarze określono jako co najwyżej znaczącą na podstawie materiałów zamieszczonych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011).

Względna powierzchnia C - Poniżej 2% w odniesieniu do powierzchni siedliska w kraju (wg. danych z inwent. LP 2007)

Stan zachowania B:

Stopień zachowania struktury: III - średnio zachowana lub zdegradowana struktura

Stopień zachowania funkcji: II - dobre

Możliwość renaturyzacji/odtworzenia: II - możliwa przy średnim nakładzie sił i środków

Dane na podstawie których dokonano oceny zawarte zostały w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011)

Ocena ogólna Na podstawie powyższych kryteriów oraz przesłanek zawartych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011) nadano ocenę ogólną: B

9190 - 1 Acidofilny pomorski las brzoźowo - dębowy

Areal siedliska 9190-1 subatlantyckiej mezotroficznej kwaśnej dąbrowy typu pomorskiego wyznaczono na podstawie zasięgu jej diagnostycznego zespołu roślinnego - *Fago-Quercetum*. Acidofilny las dębowo-bukowy zajmuje na badanym obszarze niewielką powierzchnię. Charakteryzuje się mieszanym sosnowo-bukowo-dębowym drzewostanem z udziałem wprowadzonych do uprawy gatunków obcych ekologicznie i geograficznie - świerka pospolitego *Picea abies* i modrzewia europejskiego *Larix decidua*. W warstwie krzewów najliczniej występują podrost buka, dębu. Częstym składnikiem podszytu jest kruszyna pospolita *Frangula aJunus*. Warstwa zielna zdominowana jest przez gatunki typowe dla acidofilnych lasów liściastych i borów mieszanych - borówkę czernicę *Vaccinium myrtillus*, śmiałka pogiętego *Deschampsia*

fiexuosa, trzcinnik leśny *CaJamagrostis arundinacea*. Zasadniczo nie występują w niej gatunki typowe dla żyznych lasów liściastych z klasy *Querco-Fagetea*. W silnie rozwiniętej warstwie mszystej obficie występują gatunki związane z mezotroficznymi siedliskami leśnymi, takie jak *Dicranum potysetum*, *Dicranum scoparium*, *Leucobryum gJaucum* i *Pseudoscleropodium purum*. Pomimo silnego zniekształcenia siedliska, pełni ono bardzo ważną funkcję przyrodniczą. Stanowi rezerwar puli gatunków preferujących ubogie troficznie siedliska leśne. Może stanowić swego rodzaju centrum skąd może następować kolonizacja innych fragmentów obszaru, gdzie wskutek nadmiernego zagęszczenia buka i obecności świerka gatunki te wyginęły. Zasadniczo pula gatunków kwaśnych dąbrów *Fago-Quercetum* i kwaśnych buczyn *LuzuJo pilosae-Fagetum* jest bardzo podobna. Zachowanie w dobrym stanie siedliska może mieć istotne znaczenie dla zachowania naturalnej różnorodności biologicznej kwaśnych buczyn.

#### Uzasadnienie

Reprezentatywność C - Zajęty procent pow. wynosi 0,22; lecz typowość wykształcenia siedliska na rozpatrywanym obszarze określono jako co najmniej znaczącą na podstawie materiałów zamieszczonych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011).

Względna powierzchnia C- Poniżej 2% w odniesieniu do powierzchni siedliska w kraju (wg. danych z inwent. LP 2007)

Stan zachowania B:

Stopień zachowania struktury: III - średnio zachowana lub zdegradowana struktura

Stopień zachowania funkcji: II- dobre

Możliwość renaturyzacji/odtworzenia: II - możliwa przy średnim nakładzie sił i środków

Dane na podstawie których dokonano oceny zawarte zostały w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011)

Ocena ogólna Na podstawie powyższych kryteriów oraz przesłanek zawartych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011) nadano ocenę ogólną: C

#### 91D0 -1 \*Brzezina bagienna

Na badanym obszarze brzeziny bagienne *Vaccinio uliginosi-BetuJetum* zajmują niewielkie, bezodpływowe zagłębienia terenu z płytkimi złożami torfu przejściowego. Z uwagi na niewielkie powierzchnie, na kształtowanie się drzewostanu znaczny wpływ wywierają zacieniające drzewostany bukowe, porastające stoki wokół nisz torfowiskowych. Przez to drzewostany i podszyt brzożowy są słabo wykształcone. W runie brzezin dominują gatunki jednoliściennne dla tego siedliska, takie jak turzyca dziobkowata *Carex rostrata*, welnianka wąskolistna *Eriophorum angustifolium* i welnianka pochwowata *Eriophorum vaginatum*. Warstwa mszysta zdominowana jest przez torfowce *Sphagnum* spp. Na obszarze ostoi stan siedliska 9100-1 wynika z niewielkich rozmiarów płatów i związaną z tym podatnością na negatywne zjawiska zachodzące w zlewni i bezpośrednim otoczeniu siedliska. Notowano również przesuszenie złoża torfowego. Mimo złego stanu ochrony powierzchni występowania siedliska nie wymagają szczególnej ochrony.

#### 91D0 - 2 \*Bór sosnowy bagienny

W granicach ostoi sosnowe bory bagienne *Vaccinio uliginosi-Pinetum* poza granicami rezerwatu Lewice zajmują niewielkie powierzchnie w bezodpływowych zagłębieniach terenu. Z powodu niewielkiego ich arealu, są to fitocenozy bardzo podatne na czynniki zewnętrzne zachodzące w ich zlewni. Drzewostan analizowanych płatów z reguły nie jest w pełni wykształcony, szczególnie dotyczy to obrzeży torfowisk, które są silnie zacienione przez porastające stoki drzewostany bukowe. W warstwie krzewów występuje najczęściej rachityczny podrost sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* i brzozy omszonej *Betula pubescens*. Warstwa zielna zdominowana jest przeważnie przez welniankę pochwowatą *Eriophorum vaginatum*. Fragmentami licznie występują bagno zwyczajne *Ledum palustre* i żurawina błotna *Vaccinium oxycocoos*. Warstwa mszysta zdominowana jest przez torfowce *Sphagnum* spp. Licznie występuje w niej próchniczek błotny *Aulacomium palustre* i płonniki *Polytrichum* spp.

#### Uzasadnienie

Reprezentatywność C - Zajęty łączny procent pow. wynosi 2,59; typowość wykształcenia siedliska na rozpatrywanym obszarze określono jako co najmniej znaczącą na podstawie materiałów zamieszczonych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011).

Względna powierzchnia C - Poniżej 2% w odniesieniu do powierzchni siedliska w kraju (wg. danych z inwent. LP



2007)

Stan zachowania B:

Stopień zachowania struktury: III - średnio zachowana lub zdegradowana struktura

Stopień zachowania funkcji: II- dobre

Możliwość renaturyzacji/odtworzenia: II- możliwa przy średnim nakładzie sił i środków

Dane na podstawie których dokonano oceny zawarte zostały w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011).

Ocena ogólna Na podstawie powyższych kryteriów oraz przesłanek zawartych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011) nadano ocenę ogólną: C

91EO - 3 Łęg olszowo-jesionowy

Na badanym obszarze występowanie siedliska 91EO-3 ograniczone jest do wąskich pasów roślinności, usytuowanych wzdłuż cieków wodnych, co bezpośrednio wynika ze specyficznych warunków orograficznych i hydrologicznych. Zasadniczo fitocenozy łęgów olszowych z uwagi na geometrię powierzchni i jej areał są silnie uzależnione od procesów ekologicznych i czynników antropogenicznych zachodzących w ich otoczeniu. Drzewostan jest zwykle słabo wykształcony i zdominowany przez olszę czarną *Alnus glutinosa*. Jego kształtowanie jest silnie uzależnione od zacinienia stwarzanego przez porastające go wokół na wysokich stokach zwarte drzewostany bukowe. W warstwie krzewów licznie występuje chroniona kruszyna pospolita *Frangula alnus*. Warstwa zielna jest obficie rozwinięta i zdominowana przez higrofilne i nitrofilne gatunki dwuliścienne, takie jak: gwiazdnica gajowa *Stellaria nemorum* i pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*. Warstwa mszysta w większości płatów jest silnie rozwinięta. Do najliczniej występujących w niej gatunków należą *Plagiomnium undulatum*, *Brachythecium rutabulum* i *Brachythecium rivulare*. Siedlisko 91EO-3 ze względu na niewielką powierzchnię i słabo wykształcone fitocenozy zasługuje na szczególną ochronę. Jest ono istotne dla zachowania różnorodności biologicznej obszaru. Zdiagnozowany niezadowolający bądź zły stan ochrony siedlisk w wraz ze starzeniem się drzewostanu będzie ulegał polepszeniu.

91EO- 5 Podgórski łęg jesionowy *Carici remotae-Fraxinetum*

Na terenie obszaru PLH220016 "Biała" siedlisko podgórskiego łęgu jesionowego występuje w jednej niszy źródłiskowej u podnóża północno wschodniego zbocza wzniesienia, w bezpośrednim sąsiedztwie szosy. Zespół buduje młody drzewostan olszowy. W warstwie krzewów występuje kruszyna pospolita *Frangula alnus*. Warstwa zielna jest bogata gatunkowo i silnie zwarta. Dominują w nim higrofilne i nitrofilne gatunki roślin zielnych. Znamienne jest obfite występowanie turzycy rzadkowłosej *Carex remota*. Licznie występuje pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica* i gwiazdnica gajowa *Stellaria nemorum*. W warstwie mszystej najliczniej występuje *Plagiomnium undulatum* oraz gatunki z rodzaju *Brachythecium*. Fitocenoza jest stabilna, ale niewielka powierzchniowo. Negatywny wpływ na możliwości ochrony płatu siedliska wynika z jego lokalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie szosy i zjazdu do drogi leśnej.

Uzasadnienie

Reprezentatywność C: Zajęty łączny procent pow. wynosi 2,45; typowość wykształcenia siedliska na rozpatrywanym obszarze określono jako co najmniej znaczącą na podstawie materiałów zamieszczonych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011).

Względna powierzchnia C: Poniżej 2% w odniesieniu do powierzchni siedliska w kraju (wg. danych z inwent. LP 2007)

Stan zachowania B:

Stopień zachowania struktury: III - średnio zachowana lub zdegradowana struktura

Stopień zachowania funkcji: II - dobre

Możliwość renaturyzacji/odtworzenia: II - możliwa przy średnim nakładzie sił i środków

Dane na podstawie których dokonano oceny zawarte zostały w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011)

Ocena ogólna Na podstawie powyższych kryteriów oraz przesłanek zawartych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011) nadano ocenę ogólną: C

1386 Bezlist okrywowy *Buxbaumia viridis* (Moug.)

Stan ochrony gatunku na stanowisku został oceniony, jako niewłaściwy, z uwagi na sposób występowania martwego drewna, jako potencjalnego substratu siedliskowego. Obecny sposób prowadzenia gospodarki leśnej

w TPK w perspektywie 10 lat, powinien mieć pozytywny wpływ na populację *Buxbaumia viridis*. Usuwanie świerka z drzewostanów, bardzo często w ramach cięć sanitarnych, pozostawia pniaki będące najczęściej zasiedlanym przez ten mech mikro-siedliskiem w parku. Pozytywnie oddziałują też uszkodzenia mechaniczne martwego drewna, a także powstające w trakcie prac leśnych zaburzenia w powierzchniowych poziomach gleby. W populacji badanej na terenie całego TPK, *B. viridis* osiedlał się najczęściej w miejscach o naruszonej glebie. Notowano tam więcej osobników niż w płatach niezaburzonych (Hajek 2010).

#### Uzasadnienie

Populacja B - Na podstawie stwierdzonej liczny sporogonów oraz dostępnych obecnie danych literaturowych (Hajek B. 2010) i konsultacji eksperckich, oszacowano udział stanowiska w populacji krajowej na przedział od 2 do 15 %

Stan zachowania B:

Stopień zachowania cech siedlisk przyrodniczych, ważnych dla gatunków: II- elementy zachowane w dobrym stanie

Możliwość renaturyzacji/odtworzenia: II - możliwa przy średnim nakładzie sił i środków

Dane na podstawie których dokonano oceny zawarte zostały w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011)

Izolacja A - populacja (prawie) izolowana (wg. Hajek B. 2010). Dane na podstawie których dokonano oceny zawarte zostały w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011).

Ocena ogólna - Na podstawie powyższych kryteriów oraz przesłanek zawartych w PZO obszaru Biała (BULiGL, 2011) nadano ocenę ogólną: B

### 4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	H06.01		i
L	D01.02		i
M	B02.04		i
M	F01		i
L	F02.03		i
L	I01		i
M	B		i
L	K02		i
L	J02.01		i
L	J02.06		i
L	E03.01		i
L	G05.01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	D01.01		i
M	B		i

Poziom: H = wysoki, M = sredni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne, O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.  
i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

#### 4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

#### 4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

Buliński M. i in. 1982. Flora i zbiorowiska roślinne projektowanego rezerwatu Mawra w TPK. Gdańsk. Msc.

Fałtynowicz W. i in. 1981. Flora i zbiorowiska roślinne projektowanego rezerwatu Bagno Biała w TPK. Gdynia. Msc.

GDLP 2007 Inwentaryzacja przyrodnicza. baza danych INVENT

Gerstmannowa E., Przewoźniak M. 2001. Strefa styku "Trójmiejski Park Krajobrazowy - otoczenie". W: M. Przewoźniak (red.). Materiały do monografii przyrodniczej regionu gdańskiego. Trójmiejski Park Krajobrazowy. Przyroda - Kultura - Krajobraz. Wyd. Gdańskie, Gdańsk. 6: 263-280.

Gerstmannowa E., Przewoźniak M., Zalewski W. 2001. Synteza ustaleń Planu ochrony "Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego". W: M. Przewoźniak (red.). Materiały do monografii przyrodniczej regionu gdańskiego. Trójmiejski Park Krajobrazowy. Wyd. Gdańskie, Gdańsk. 6: 281-310.

Hajek B 2008 Występowanie i ekologia bezlistu okrywowego *Buxbaumia viridis* (Moug. ex Lam. & DC.) Brid. ex Moug. & Nestl. w województwie pomorskim. Raport z pracy w ramach WZS woj. pomorskiego.

Hajek B. 2007 Inwentaryzacja bezlistu okrywowego *Buxbaumia viridis* w lasach Nadleśnictwa Gdańsk Dla Nadl. Gdańsk.

Hajek B. 2010 Rozmieszczenie, wymagania środowiskowe oraz fenologia rzadkiego mchu *Buxbaumia viridis* (Mong. ex Lam. & DC) Brig ex Moug & Nestl. w Trójmiejskim Parku Krajobrazowym. Acta Bot. Casub 7-9 161-175

Herbich J., Herbichowa M. 2001. Flora - walory i ochrona. W: M. Przewoźniak (red.). Materiały do monografii przyrodniczej regionu gdańskiego. Trójmiejski Park Krajobrazowy. Przyroda - Kultura - Krajobraz. Wyd. Gdańskie, Gdańsk. 6: 111-125.

Herbich J., Herbichowa M. 2001. Zbiorowiska roślinne -specyfika, zagrożenia, ochrona. W: M. Przewoźniak (red.). Materiały do monografii przyrodniczej regionu gdańskiego. Trójmiejski Park Krajobrazowy. Przyroda -

Kultura - Krajobraz. Wyd. Gdańskie, Gdańsk. 6: 81-109.

Herbichowa M. 1997. Plan ochrony rezerwatu przyrody Lewice. BULiGL Oddz. Gdynia, Gdynia. Msc.

Przewoźniak M. (red.). 2001. Trójmiejski Park Krajobrazowy. Materiały do monografii przyrodniczej regionu gdańskiego. (tekst i 2 załączniki kartograficzne). Wyd. Gdańskie, Gdańsk. 6: 5-338.

Rusińska A. 1981. Mchy Pojezierza Kartuskiego. PTPN, Prace Kom. Biol. 65.

## 5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	99.4	PL02	12.68		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Gałęźna Góra	+	8.05
PL03	Trójmiejski Park Krajobrazowy	*	99.4
PL02	Lewice	*	4.62

## 6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku
Adres:	Polska Chmielna 54/57 80-748 Gdańsk
Adres e-mail:	wsr@gdansk.uw.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

<input type="checkbox"/>	Tak
<input checked="" type="checkbox"/>	Nie, ale jest w przygotowaniu
<input type="checkbox"/>	Nie

## 7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220016

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak  Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)